Stolpar vid Storåströmmen

Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning

Ytterhogdals socken, Härjedalens kommun, Jämtlands län

Kristina Jonsson

JÄMTLI

RAPPORT – JAMTLI 2020:30
ISSN 1654-2045

Utgivning och distribution:
Jamtli
Box 709
831 28 Östersund
Tel. 063 - 15 01 00

© Jamtli 2020

Redigering och layout av framsida: Lena Ljungkvist

Omslagsbild: Stolpen längst i väster ställs på plats. Foto: Kristina Jonsson.

Jamtli medger spridning av dokumentationsmaterialet med Creative Commons-licensen CC BY, undantaget Lantmäteriets kartor samt annat upphovsrättsskyddat material.

Länsstyrelsens diarienummer: 431-5715-2019, 431-3629-2020

ISSN 1654-2045

Innehållsförteckning

Sammanfattning 1
Bakgrund 1
Undersökningarnas bakgrund och syfte 1
Topografi och fornlämningsmiljö 2
Genomförande och resultat 2
Administrativa uppgifter 2

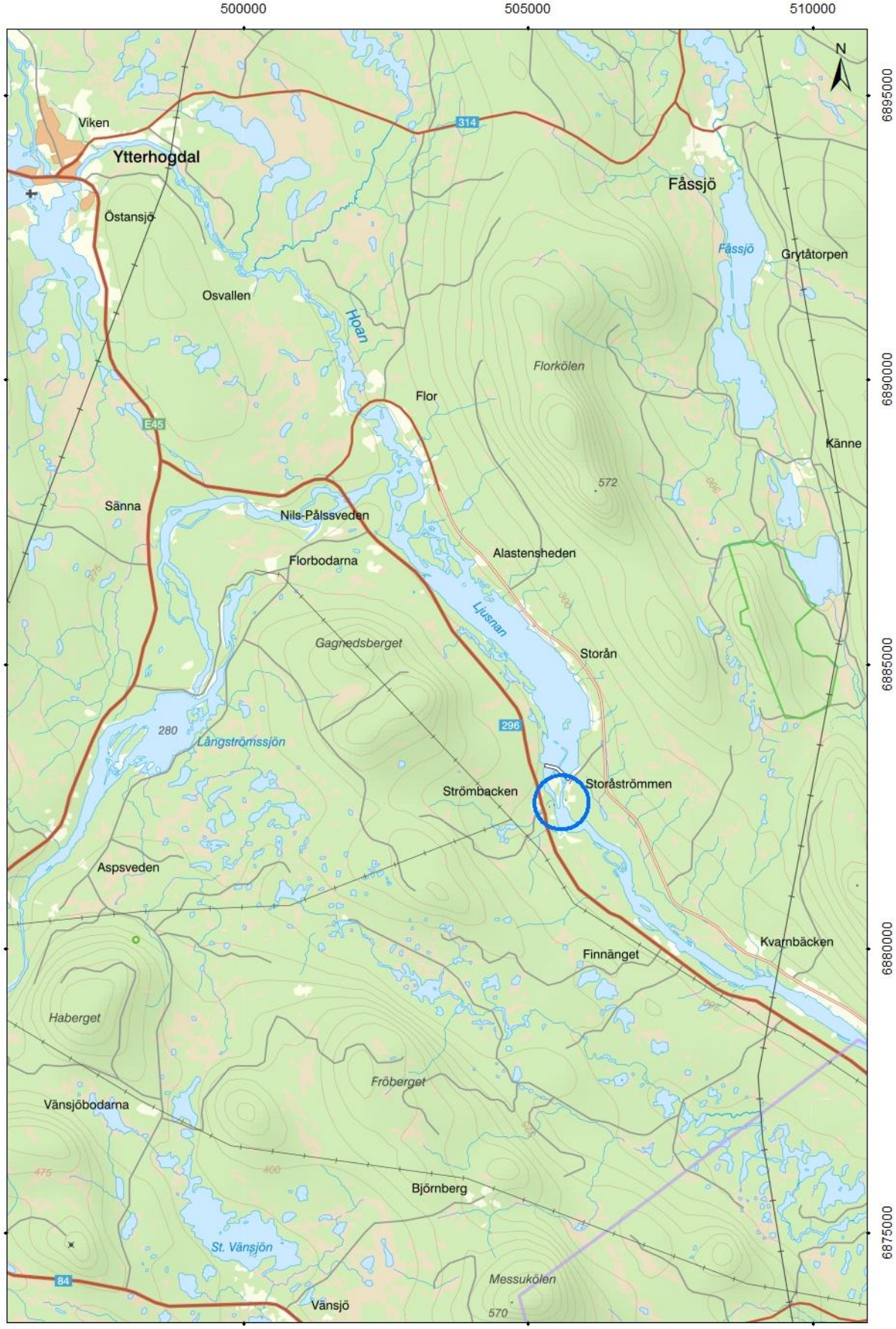

Figur 1. Översikt över undersökningsplatsernas läge, markerat med en blå ring. Underlagskarta från Lantmäteriet (Topografiska webbkartan). Skala 1:100 000.

Sammanfattning

Stiftelsen Jamtli har utfört en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning inom ett område vid Storåströmmen i Ytterhogdals socken, Härjedalens kommun. Undersökningen föranleddes av att Härjeåns Nät AB skulle ställa upp tre nya stolpar för luftledning i anslutning till en känd fornlämning (stenåldersboplats). Inga kulturhistoriska lämningar påträffades i schakten.

Bakgrund

Undersökningarnas bakgrund och syfte

Med anledning av att Härjeåns Nät AB arbetade med en ny dragning av luftledning över Storåströmmen (figur 1) har Stiftelsen Jamtli utfört en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning i enlighet med beslut av Länsstyrelsen i Jämtlands län. Schaktningsövervakningen berörde tre ytor, där schakt skulle grävas för nedsättning av nya stolpar. I närområdet finns två registrerade fornlämningar, Ytterhogdal 72:1/ L1946:5322 samt Ytterhogdal 139:1/L1946:5553 (strandbundna stenåldersboplatser) (figur 2).

Syftet med undersökningen var att dokumentera eventuella fornlämningar som framkom vid schaktningen och att se till att dessa berördes så lite som möjligt. Arbetet utfördes i november månad 2020 av arkeolog Kristina Jonsson som även har sammanställt denna rapport.

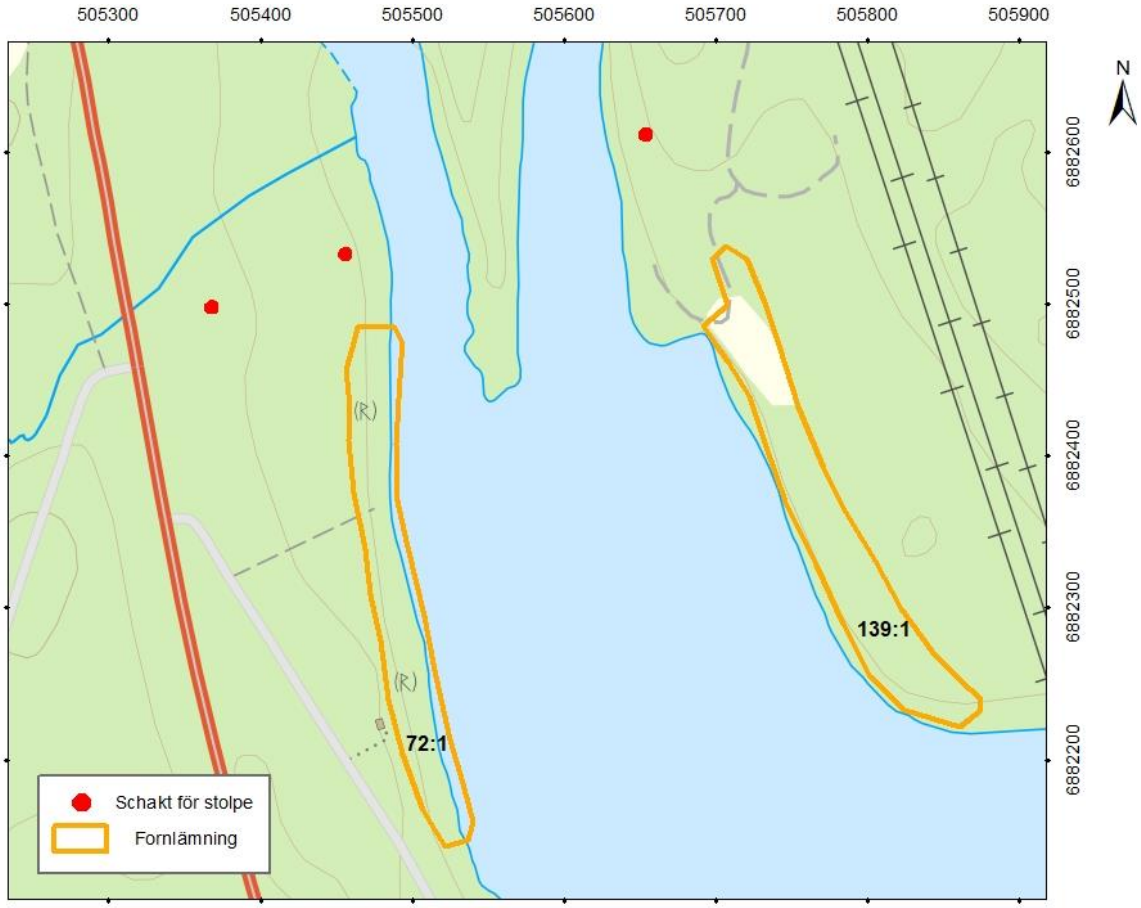

Figur 2. Översikt över undersökningsplatserna med kända fornlämningar i närområdet markerade (Ytterhogdal 72:1 och 139:1). Underlagskarta från Lantmäteriet (Topografiska webbkartan). Skala 1:5 000.

Topografi och fornlämningsmiljö

Storåströmmen ligger utefter Ljusnan i anslutning till Storåströmmens kraftverk. Det aktuella området är bevuxet med tallskog med inslag av björk, men vid undersökningstillfället hade en ledningsgata avverkats där stolparna skulle placeras (se rapportens omslagsbild). Längs med Ljusnan mellan dess sammanflöde med Hoan och Kårböle finns fångstgropar, stenåldersboplatser samt lämningar efter olika typer av skogsbruk så som kolbottnar och tjärdalar registrerade.

Genomförande och resultat

Undersökningen genomfördes som en schaktningsövervakning under arbetets gång. Schakten som grävdes var cirka en meter breda och två meter långa, och de grävdes ned till 2,2 meters djup. Inledningsvis banades torven av med maskin, och markytan under besiktigades. Därefter banades det övre jordskiktet (ca 0,05–0,1 meter) av. På denna nivå var marken definitivt orörd, och schaktet grävdes ned till botten.

Inga fynd av arkeologiskt material gjordes, ej heller påträffades anläggningar eller kulturlager.

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens diarienummer:	431-2366-2020
Jamtlis diarienummer:	58-2020-F5CC
Undersökningstid fältarbete:	16/11 2020
Personal:	Kristina Jonsson
Undersökt yta:	6 m²
Läge och koordinater:	X 6882540, Y 505463
Koordinatsystem:	Sweref 99TM
Höjdsystem:	-
Dokumentationsmaterial:	-
Fynd:	-

RAPPORTSERIE – JAMTLI, 2020

ISSN 1654-2045

2020:1 Vattentornet vid Värnamo station – kulturhistorisk utredning
Björn Olofsson

2020:2 Arkeologisk undersökning av:
En kolbotten efter resmila (Älvros 749)
En järnframställningsplats (Älvros 750)
Tre fångstgropar (Älvros 755, Älvros 758 och Älvros 760)
Annabell Rahm

2020:3 Vid karolinergraven i Rista? Arkeologisk utredning
Kristina Jonsson

2020:4 Bostadshus i Lungre. In- och utvändiga åtgärder, 2019
Henrik Ylikoski

2020:5 Karlstad C och Vikenpassagen. Järnvägsanknutet kulturarv, 2019
Henrik Ylikoski

2020:6 Begravningsplatsen under bogårdsmuren. Analysrapport över arkeologisk undersökning i samband med restaurering av bogårdsmuren vid Frösö kyrka
Anna Engman

2020:7 Almdalens fångstgropar. Arkeologisk provtagning och datering av Laxsjö 125, Laxsjö 139 och Laxsjö 101:1 inom fjällägenheten Almdalen 1:1
Annabell Rahm

2020:8 Byggnadsminnet Campus A4, byggnad 9. Fasadrenovering, 2019
Sara Höglund

2020:9 Vindkraftspark Olofsberg. Kulturhistorisk landskapsanalys inför planerad vindkraftspark
Anna Engman

2020:10 Besiktning. Hallen 113, By/gårdstomt, Hallen 131, Hamnanläggning, Hallen 20:1, Fångstgrop och Oviken 115:1, Blästbrukslämning
Anna Engman

2020:11 Arkeologisk utredning på fastigheterna Brunflo Prästbord 1:12 och Brunflo Prästbord 1:13 2
Annabell Rahm

2020:12 Arkeologisk utredning i Hamre, Duved
Annabell Rahm

2020:13 Järnvägsbanken Stora helvetet – dokumentation i samband med rivning 2018–2019
Björn Olofsson

2020:14 Öxnereds stationsområde – kulturhistorisk utredning
Björn Olofsson

2020:15 Besiktning Ås 104:1, Fossil åker, och Ås 104:2, Fäbod
Annabell Rahm

2020:16 Fossil åkermark i Löfsåsen. Schaktningsövervakning i närheten av ett ödesböle
Kristina Jonsson

2020:17 En fäbodstuga från 1700-talet på Gammalbodarna. Kartering och arkeologisk förundersökning vid Granbotäkten
Kristina Jonsson

2020:18 Deponiplatser utefter väg E10. Arkeologisk utredning i samband med anläggandet av deponiplatser längst väg E 10 i Kalix och Överkalix kommuner
Anna Engman

2020:19 Matarledning mellan Norra stambanan och Robertsfors inför byggandet av Norrbotniabanan. Arkeologisk utredning steg 1 och 2
Anna Engman

2020:20 Marieby kyrka. Målning av tak, 2020
Henrik Ylikoski

2020:21 Hede kyrka. Målning av klockstapel, 2020
Henrik Ylikoski

2020:22 Krokomsporten. Arkeologisk utredning
Kristina Jonsson

2020:23 Storsjö kyrka. Exteriör restaurering av kyrka, stigport samt staket
Sara Höglund

2020:24 Aspås kyrka – ny trappa och ramp, 2020
Henrik Ylikoski

2020:25 Utredning, etapp 2, längs med väg 829
Anna Engman

2020:26 Arkeologisk utredning av boplatsen L1947:8847 inför planerade byggnationer på fastigheten Skålan 3:39
Karl-Johan Olofsson

2020:27 Arkeologisk utredning av fångstgropssystemet L1946:6692 inför planerad nedgrävning av kraftledning
Karl-Johan Olofsson

2020:28 Arkeologisk utredning av gårdstomten L1947:6267 inför planerade byggnationer
Karl-Johan Olofsson

2020:29 Besiktning Hallen 334
Anna Engman

2020:30 Stolpar vid Storåströmmen. Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning
Kristina Jonsson